

העשיר החמדן

סיפור ננאי
ציירה ג.ד. פוולישנינה

עושר לא מביא בהכרח חכמה, וחמדנות מפחיתה משכל.

חיו מעל נהר אמור שניים. סוחר בשם לי-פו וצייד ננאי אקטנקה. היו אלה שני אנשים שונים. אקטנקה דג דגים, צד חיות בר, עבד כל החיים אך תמיד היה עני. לי-פו לא ידע לשים חץ על קשת, לא הבחין בין שלוו ודרור, לא דג אפילו דג אחד בחיים, לא ידע מה היא רשת דייגים. הוא רק ספר את כספו, ישב בחנות וסחר, וחי בעושר.

כל מה שאקטנקה השיג, מסר ללי-פו תמורת גריסים וקמח, ולי-פו היה איש חמדן ולא ישר. הוא לקח עורות ופרוות מאקטנקה, רשם בספר שמן מה לקח ומה נתן, אבל רשם לא נכון.

אקטנקה לא ידע קרוא וכתוב ולא יכול היה לדעת מה הוא חייב ללי-פו. וככל שהצליח אקטנקה לצוד יותר, כך עלו מחירי סחורה אצל לי-פו, והצייד לא הצליח אף פעם

להחזיר את חובותיו.

ולי-פו כל יום בא אליו וצעק "הי, אתה! אל תנוח! לך לצוד! אתה חייב לי כסף!"

לקח לי-פו אצל אקטנקה רשתות דייג תמורת החוב. טיפש היה הסוחר ולא הבין שבלי רשתות אקטנקה לא יוכל לדוג.

אקטנקה חשב וחשב, חשב הרבה, ואחר כך עשה

חוטים לדייג מגידים של איל ודג בהם, עשה מלכודת
מקרני איל והניח על שביל שבו הלכו חזירי בר לנהר.
הלך חזיר-בר לשתות מים, קרן של איל מהמלכודת
פגעה בו וכך צד אותו אקטנקה.

התחיל אקטנקה לבשל את בשר החזיר. לי-פו הריח
שמבשלים בשר ובא מיד. הוא צעק על הצייד, רקע
ברגליו, מצביע בספר השמן שלו "הי, אתה! תחזיר
חוב!"

נתן לו אקטנקה את כל הבשר. וללי-פו זה עדיין לא
מספיק. לקח את המלכודת ואת החוטים. ככה..
אומרת אינקה, אישתו של אקטנקה "מה נעשה, אדון
לי-פו? בלי כלי ציד לא נוכל לצוד, לא נשיג בשר, לא
נשיג עורות!"

אך לי-פו לא מקשיב. אסף את כל הציוד והלך. אינקה
התחילה לבכות. אמר לה אקטנקה "אין דבר, אישתי!
איכשהו נסתדר."

חשב, חשב. חשב הרבה זמן. אחר כך עשה קשת מענף
ערבה והלך לשדות.

עיניו של אקטנקה היו טובות, יד זריזה. הוא ירה חצים
וצד ציפורים. צד הרבה ציפורים והביא הביתה.

אינקה התחילה לצלות עופות בגריל. לי-פו הריח שאצל

אקטנקה צולים ובא שוב "תחזיר חוב!"
אקטנקה לא יכול היה להחזיר חוב. לקח לו לי-פו את
הקשת, את החצים ואת הציפורים. הלך.
שוב בוכה אינקה "אוי! אוי! אוי! איך נוכל לחיות עכשיו?"
אמר לה אקטנקה "אל תבכי, אישה! נחשוב שוב."
שוב התחיל אקטנקה לחשוב. חשב כל הלילה. כל
הטבק שהיה לו עישן בזמן שחשב. ובבוקר אמר
לאישתו "לכי ותאספי שרף מעצים!"
הלכה אינקה ליער. לקחה שרף מעצי אשוח, מאורן.
אספה הרבה. בישלה שיהיה סמך.
לקח אקטנקה דלי עם שרף. הלך לצוק שעליו עמד
אשוח גדול. עלה על העץ, עד הצמרת. הביט סביב
וראה ציפורים מתעופפות. אזי התחיל אקטנקה לרדת
מהעץ ולמרוח אחריו את הגזע ואת הענפים בשרף. יורד
ומורח. יורד ומורח. מרח כך את כל העץ. אחר כך הלך
הביתה לישון.

למחרת העיר את אישתו "הי, אישה! לכי להביא את
השלל!"

הלכה האישה אינקה לאותו העץ, ראתה, כל העץ
מכוסה בציפורים. בלילה הציפורים ישבו לנוח, ללון על
העץ, ונדבקו. נופפו בכנפיים אבל לא יכלו להשתחרר.

אינקה אספה את השלל והלכה הביתה. התחילה לצלות את הציפורים.

לי-פו ישן ובחלום ספר את כספו. אבל ריח הבשר העיר אותו. הוא קפץ ורץ מיד. כולו רועד מרוב חמדנות, ידיים קופצות, צמה דופקת בגב, סנדלים נופלים מרגליים, חלוק מתרומם עד ברכיים. הגיע לי-פו לאקטנקה, הצביע בספר השמן שלו וצועק "הי, אתה! אינך מחזיר חובות אבל בשר לאכול יש לך? תחזיר חוב!" "אינני יכול" אומר אקטנקה "אינני יכול אדון עשיר!" "אז תן את הציוד!"

"אין לי ציוד" עונה אקטנקה "בעצמך לקחת את הכל!" שם לי-פו יד בסיר של אקטנקה והוציא תרנגול-בר. כשראה מה הוציא יצאו לו עיניים מהארובות, רקע ברגליו, האדים כולו מכעס, צעק בקול לא שלו "ואיך צדת את התרנגול? או אולי הוא בעצמו נכנס לסיר?" "צדתי בלי כלים" ענה אקטנקה "מספיק למרוח עץ בשרף. הציפורים מתיישבות על עץ ונדבקות, ואז אפשר בידיים גלויות לאסוף אותן ולזרוק לסיר."

שמח לי-פו "זה רעיון נהדר" חשב "עכשיו אוכל לצוד אווזים, ברווזים. יהיה לי במה לסחור. ולאקטנקה לא אתן עכשיו ולא כלום, לא קמח, לא גריסים, לא שמן."

רץ הסוחר העשיר הביתה. שלח את אשתו ליער לאסוף הרבה שרף. היא אספה חבית שלמה של שרף. שניהם סחבו את החבית למקום בו עמדו עצים גבוהים. שם לי-פו שרף לתוך דלי נחושת ועלה על עץ. עולה ומורח, עולה ומורח..

עד שהגיע לצמרת מרח בשרף את העץ כולו. מרח סמיר-סמיר, כדי שהציפורים תדבקנה היטב. צועקת לו האישה מלמטה "הי, לי-פו! רד כבר. אתה מבהיל את הציפורים! ראה, מתקרבת להקה גדולה של

אווזים. הם שמנים-שמנים, שומן שלהם נוטף לתוך הנהר!"
הסוחר התחיל לרדת. אבל העץ דביק. וככל שנמוך יותר כך השרף חזק יותר. נדבק לי-פו לעץ, גם הידיים, גם הרגליים, גם החלוק הרקום שלו נדבק.
אומרת אשתו "רד כבר, לי-פו! האווזים כבר קרוב!"
ולי-פו לא יכול לזוז, לא למעלה, לא למטה.
אומר "אינני יכול לרדת. חטבי את העץ! הציפורים תדבקנה גם לעץ השוכב על הארץ."
תפסה האישה בגרזן. התחילה לחטוב את העץ. חוטבת בכל הכוח, השבבים מתעופפים סביב.
ולי-פו צועק "מהר! מהר יותר! האווזים כבר כאן!"
האישה חטבה את העץ והוא נפל עם לי-פו על הארץ. העץ מחץ והרג את לי-פו החמדן. וענף גדול הכה את האישה בראש והיא נפלה לתוך חבית השרף. החבית התהפכה יחד עם אשתו של לי-פו הטיפש החמדן והתגלגלה לתוך הנהר. ואנו לא מצטערים עליה, היא לא הייתה טובה מבעלה!
אקטנקה הלך לביתו של לי-פו, לקח את כל הציוד שלו, קשת, חצים, מלכודת. הוא המשיך לחיות כמו קודם, צד חיות בר, דג דגים. ואף אחד לא חמס את השלל שלו.